

درس دوم: انتخاب نوع کسب و کار

نگارش:

محمود یعقوبی

دبير جامعه شناسی و اقتصاد شهرستان زیرکوه، استان خراسان جنوبی

» طرح مسئله «

۱- اکثر کسب و کارهای ایران چگونه می باشند؟

اکثر کسب و کارها در ایران به عنوان کسب و کاری **شخصی، شرکتی سهامی یا تعاونی** مشغول به فعالیت اند.

۲- برای درک کلی تفاوت مفهومی شکل های مختلف کسب و کار باید به چه سوالی پاسخ دهیم؟

اگر بخواهیم به صورت کلی تفاوت مفهومی شکل های مختلف کسب و کار را درک کنیم، باید تنها به این سؤال پاسخ بدهیم که مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می شود، کیست؟ یک نفر یا چند نفر و چگونه؟

۳- سازمان تولیدبیانگر چیست؟

سازمان تولیدبیانگراین است که مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می شود، کیست؟ یک نفر یا چند نفر و چگونه؟ سازمان تولید در واقع بیانگر نوع کسب و کار می باشد.

۴- این سوال که مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می شود، کیست؟ یک نفر یا چند نفر و چگونه؟ و پاسخ به آن بیانگر کدام مفهوم می باشد؟

سازمان تولید

» کسب و کار شخصی «

۵- کسب و کار شخصی چگونه می باشد؟

کسب و کار شخصی متعلق به یک شخص است. امروزه اغلب کسب و کارها در ایران به شکل شخصی اند. بیشتر آنها کوچک مقیاس اند و در همه نوع فعالیتی از کشاورزی تا صنعت به ویژه خدمات حضور دارند.

۶- نمونه هایی از کسب و کارهای شخصی را نام ببرید.

مشاغل خویش فرمایی مانند تعمیرکاران خودرو و لوازم خانگی، بنگاه های معاملات ملکی، خرده فروشان، کشاورزان، صنعتگران خرد و هنرمندان، نمونه هایی از کسب و کارهای شخصی هستند؛ حتی در زمینه های تخصصی مانند پزشکی، دندان پزشکی، وکالت و حسابداری اغلب کسب و کارها شخصی اند.

» بیشتر بدانیم «

۷- چگونه یک کسب و کار شخصی راه اندازی کنیم؟

الف) نام کسب و کارتان را ثبت کنید.

ب) قوانین و مقررات مربوط به آن زمینه را مطالعه کنید.

ج) برای گرفتن گواهی نامه یا پروانه فعالیت رسمی در آن زمینه اقدام کنید.

د) اسناد مربوط به هزینه ها و درآمدتان را حفظ کنید. این اسناد مبنای تعیین مالیات بر کسب و کار شماست.

و) اگر کسی را برای کارتان به کار گرفتید، شما کارفرمای او هستید و باید حقوق او را طبق قانون کار پرداخت کنید و او را بیمه کنید.

«مزایا و معایب کسب و کار شخصی»

۸- مزایا و معایب کسب و کار شخصی را نام ببرید.

معایب کسب و کار شخصی	مزایای کسب و کار شخصی
بار سنگین مسئولیت (همه چیز به شما بر می‌گردد، حتی در ناخوشی و سفر)	راه اندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً اندک
مشکل تأمین مالی (پس انداز شخصی و قرض از دوستان و خانواده)	آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری (تصمیم‌گیری در مورد بازاریابی، تغییر شرایط بازار و...)
مسئولیت نامحدود در مقابل بدھی‌ها و دعاوی	مالکیت کامل سود
	منافع مالیاتی (فقط یک بار مالیات بر درآمد من دهید)

«شرکت»

۱۰- شرکت چه نوع کسب و کاری است؟

شرکت، کسب و کاری متعلق به دو نفر یا بیشتر است که شریک نامیده می‌شوند؛ هر کدام هم متناسب با سهامشان در سود کسب و کار سهیم اند.

۱۱- چند نوع کسب و کار شرکتی را نام ببرید.

کسب و کارهای شرکتی کوچک، مانند برخی ازمغازه‌ها، رستوران‌ها و پیمانکاران است.

«بیشتر بدانیم»

۱۲- چگونه یک فعالیت شرکتی راه اندازی کنیم؟

کسب و کارهای شرکتی همانند کسب و کارهای شخصی بسیار آسان راه اندازی می‌شوند؛ گام‌های اولیه راه اندازی آنها کاملاً مشابه کسب و کار شخصی است، از جمله ثبت اسم، اخذ پروانه‌ها و مجوزها و... . البته گامی اضافی دارد و آن هم نگارش قرارداد شرکت بین افراد است.

۱۳- گام اضافی در راه اندازی کسب و کار شرکتی نسبت به کسب و کار شخصی چیست؟

نگارش قرارداد شرکت بین افراد

۱۴- در قراردادهای شرکت بین افراد چه مواردی مطرح می‌شود؟

در قراردادهای شرکت بین افراد، مواردی از جمله محدوده اختیارات و وظایف افراد، نحوه تقسیم سود یا زیان، حل اختلافات بین آنها، تصمیم‌گیری در مورد انحلال و... مطرح می‌شود.

۱۵- چرا به داشتن قرارداد بین افراد، در کسب و کار شرکتی توصیه می‌شود؟

اگرچه برای وجود این قرارداد، الزامی قانونی وجود ندارد؛ ولی از **جهت روشن شدن حقوق و تکالیف شرکا**، به داشتن آن توصیه می‌شود؛

۱۶- در چه صورت عمل به محتوای قرارداد الزام قانونی پیدامی کند؟

در صورت **ثبت رسمی** قرارداد، عمل به محتوای آن الزام قانونی پیدا می‌کند.

«مزایا و معایب کسب و کار شرکتی»

۱۷- مزایا و معایب کسب و کار شرکتی را نام ببرید.

معایب کسب و کار شرکتی	مزایای کسب و کار شرکتی
افزایش برخی هزینه‌ها جهت تنظیم قرارداد و مشاوره حقوقی با وکیل	راه اندازی نسبتاً آسان
مسئولیت نامحدود در مقابل بدھی‌ها و دعاوی	دسترسی به منابع و سرمایه‌های مالی بزرگ‌تر
آزادی عمل محدود تر افراد و تصمیم‌گیری سخت‌تر به دلیل لزوم توافق شرکا	تقسیم‌بار مسئولیت و هم افزایی توانایی‌ها

«شرکت»

۱۹- شرکت چه نوع کسب و کاری است؟

پیچیده ترین نوع کسب و کار شرکت است. شرکت کسب و کاری است که خودش هویت قانونی دارد؛ به این معنی که قانون با یک شرکت، مشابه با یک فرد و یا انسان رفتار می‌کند. شرکت‌ها حقوق و تعهدات خاصی دارند؛ دقیقاً همانند آنچه که انسان‌ها انجام می‌دهند. برای مثال، یک شرکت می‌تواند دارایی داشته باشد، با دیگر شرکت‌ها یا افراد وارد قرارداد شود و حتی علیه آنها شکایت کند و مورد شکایت قرار بگیرد.

۲۰- پیچیده ترین نوع کسب و کار چیست؟

شرکت

۲۱- منظور از اینکه شرکت کسب و کاری است که هویت قانونی دارد چیست؟ مثال بزنید.

به این معنی که قانون با یک شرکت، مشابه با یک فرد و یا انسان رفتار می‌کند. شرکت‌ها حقوق و تعهدات خاصی دارند؛ دقیقاً همانند آنچه که انسان‌ها انجام می‌دهند. برای مثال، یک شرکت می‌تواند دارایی داشته باشد، با دیگر شرکت‌ها یا افراد وارد قرارداد شود و حتی علیه آنها شکایت کند و مورد شکایت قرار بگیرد.

۲۲- دارایی شرکت چگونه تأمین می‌شود؟

دارایی هر شرکت به تعداد معینی سهام تقسیم می‌شود و هر کس با خرید سهام شرکت به سهام دار آن تبدیل می‌شود که به اندازه سهمش مالکیت نسبی آن را دارد و در منافع و مسئولیت‌ها به همان اندازه سهیم است.

۲۳- منظور از سهام چیست؟ مثال بزنید.

سهام یک سند مالکیت است و نشان می‌دهد که دارنده آن، بخشی از مالکیت شرکت را در اختیار دارد و در سود و زیان آن، شریک است؛ مثلاً اگر دارایی شرکتی به ۱۰۰،۰۰۰ سهم تقسیم شده باشد، سرمایه گذاری که ۱۰،۰۰۰ سهم آن را خریداری می‌کند، مالک ۱۰ درصد شرکت است.

«ایجادیک شرکت»

۲۴- چرا ایجادیک شرکت به ویژه شرکت سهامی پرهزینه ترین نوع کسب و کار است؟

ایجاد یک شرکت به ویژه یک شرکت سهامی، پرهزینه ترین نوع کسب و کار است؛ زیرا شرکت سهامی از پول دیگران برای راه

اندازی کارش استفاده می کند.

۲۵- چرا دولت برای شرکت ها قوانینی دارد؟

دولت برای شرکت ها قوانینی دارد تا به سرمایه گذاران اطمینان بدهد و کمک کند تا فریب نخورند.

۲۶- چرا شرکت های مشاوره های حقوقی و وکیل نیاز دارند؟

پذیرش و عمل به قوانینی که دولت برای شرکت هادارد زمان بر و پرهزینه است و به مشاوره های حقوقی نیاز دارد. برای تشکیل شرکت، ممکن است به وکیل نیاز داشته باشد تا شما را برای تکمیل اساسنامه شرکت و سایر اسناد نیاز کمک کند.

۲۷- در اساسنامه شرکت چه مواردی بیان می شود؟

اساسنامه شرکت باید بیان کند که شرکت برای چه کسب و کاری تشکیل شده است؛ سهام آن چه میزان است و چگونه تقسیم و فروخته می شود؛ چگونه شرکت سرمایه اولیه خود را تأمین می کند و چگونه سود و زیان تقسیم می شود؛ سهام داران چه حقوق و مسئولیت هایی در شرکت دارند؛ شرکت چگونه منحل می شود و ...

«مزایا و معایب کسب و کار شرکتی»

۲۸- مزایا و معایب کسب و کار شرکتی را نام ببرید.

معایب ایجاد شرکت	مزایای ایجاد شرکت
هزینه های راه اندازی بالاتر	مسئولیت محدود برای سهامداران (ضرر و بدھی سهامداران محدود به میزان سهام)
تأثیر در تضمیم گیری	امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی (از طریق افزایش سهامداران یا افزایش سرمایه آنها و نیز وام های بانکی)
پیچیدگی هادر رابطه مدیریت و مالکیت و موفقیت های غیر فردی	امکان رقابت بالاتر (به دلیل مقیاس تولید بالا، امکان سرمایه گذاری بیشتر و قیمت پایین تر نسبت به رقبا)
تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام	تخصص گرایی بیشتر (امکان جذب افراد توانمندتر در زمینه های تخصصی و ویژه)
مالیات بر سود شرکت علاوه بر مالیات بر درآمد	
قوانین پیچیده تر و گزارش دهنی بیشتر	

«تعاونی ها»

۳۰- تعاونی چگونه کسب و کاری است؟

تعاونی کسب و کاری است که با هدف تأمین نیازمندی های اعضا تشکیل می شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آنها کمک می کند.

۳۱- در تعاونی تولید، تولید کنندگان با چه هدفی گردد؟ مثال بزنید.

در تعاونی تولید، تعدادی تولید کننده جهت بهره مندی از مزایای فعالیت های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می کنند؛ مثلاً تعاونی کشاورزی را عده ای از کشاورزان تشکیل می دهند تا برای تهیه بذر مرغوب و تهیه سموم و کود و نیز امکان بازاریابی، تبلیغات جمعی و ایجاد زنجیره توزیع به آنها کمک کند.

۳۲- نحوه اداره تعاونی هاچگونه می باشد؟

تعاونی ها مراحل راه اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت ها دارند؛ اما نحوه اداره آنها براساس هر نفر، یک رأی است؛ یعنی هر کدام از اعضا صرف نظر از اینکه چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد، یک رأی خواهد داشت. اما توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است.

۳۳- توزیع سود بین اعضای تعاونی چگونه صورت می گیرد؟

توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است.

«موسسات غیرانتفاعی و خیریه»

۳۴- منظور از موسسه غیرانتفاعی چیست؟ مثال بزنید.

یک مؤسسه غیرانتفاعی نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی **غیرسودآور**، یعنی با هدفی **غیرتجاری** شکل گرفته است. این مأموریت ها اغلب زمینه هایی انسانی و اجتماعی دارند. مانند امور خیریه، آموزش، توسعه علمی و دینی، بهداشت و سلامت و

۳۵- محدوده عمل موسسات غیرانتفاعی چگونه است؟

محدوده عمل آنها گاهی **محلي** و گاهی **ملی** و حتی **جهانی** است.

فعالیت خارج از کلاس.....صفحه ۱۸.....

درباره تفاوت انواع شرکت ها تحقیق کنید.

درباره تفاوت انواع شرکت های سهامی عام و خاص، شرکت های تعاونی و شرکت های با مسئولیت محدود تحقیق کنید و نتیجه را در کلاس ارائه دهید.

بر اساس ماده ۲۰ قانون تجارت شرکت های تجاری عبارتنداز:

۱- شرکت سهامی: شرکتی است که سرمایه آن به سهام تقسیم شده و مسئولیت صاحبان سهام محدود به مبلغ اسمی سهام آنهاست.

۲- شرکت با مسئولیت محدود: شرکتی است که بین دو یا چند نفر برای امور تجاری تشکیل شده و هر یک از شرکاء بدون اینکه سرمایه به سهام یا قطعات سهام تقسیم شده باشد فقط تا میزان سرمایه خود در شرکت مسئول قروض و تعهدات شرکت هستند.

۳- شرکت تضامنی: شرکتی است که تحت اسم مخصوص برای امور تجاری بین دو یا چند نفر با مسئولیت تضامنی تشکیل می شود اگر دارایی شرکت برای تادیه تمام قروض کافی نباشد هریک از شرکاء مسئول پرداخت تمام قروض شرکت است. هر قراری که بین شرکاء برخلاف این ترتیب داده شده باشد در مقابل اشخاص ثالث کان لم یکن است.

۴- شرکت مختلط غیرسهامی: شرکتی است که برای امور تجاری تحت اسم تجاری مخصوص بین یک یا چند نفر شریک ضامن و یک یا چند نفر شریک با مسئولیت محدود بدون انتشار سهام تشکیل می شود. شریک ضامن مسئول کلیه قروضی است که ممکن است علاوه بر دارایی شرکت پیدا شود. شریک با مسئولیت محدود کسی است که مسئولیت او فقط تا میزان سرمایه ای است که در شرکت گذارد و یا بایستی بگذارد. در اسم شرکت باید عبارت شرکت مختلط و لاقل اسم یکی از شرکاء ضامن قید شود.

۵- شرکت مختلط سهامی: شرکتی است که تحت اسم مخصوصی بین یک عدد شرکای سهامی و یک یا چند نفر شریک ضامن تشکیل می شود. شرکاء سهامی کسانی هستند که سرمایه آنها به صورت سهام یا قطعات سهام متساوی القيمت درآمده و مسئولیت آنها تا میزان همان سرمایه است که در شرکت دارند. شریک ضامن کسی است که سرمایه او به صورت سهام در نیامده و مسئول کلیه قروضی است که ممکن است علاوه بر دارائی شرکت پیدا شود.

۶- شرکت نسبی: شرکتی است که برای امور تجاری تحت اسم مخصوص بین دو یا چند نفر تشکیل می شود و مستولیت هر یک از شرکاء به نسبت سرمایه ای است که در شرکت گذاشته است سازمان ثبت استاد و املاک کشور مرجع ثبت شرکت ها می باشد در این سازمان اداره کل ثبت شرکت ها و مالکیت صنعتی وجود دارد.

فعالیت فردی در کلاسصفحه ۱۸.....

ساختار و شیوه تصمیم گیری در شرکت سهامی را تحلیل کنید.

با کمک معلم خود و مراجعه به قانون تجارت، ساختار سهامی شرکت سهامی را تحلیل کنید.

تصمیم گیری درباره انتخاب مناسب ترین قالب "شرکت های سهامی"، پرسش های متعددی را به همراه دارد. مثلاً اینکه سلسه مراتب تصمیم گیری در شرکت های سهامی به چه ترتیب باید باشد؟ ساختار سازمانی شرکت های سهامی به چه صورتی است؟ یا اینکه مدیران در شرکت های سهامی چگونه انتخاب می شوند؟ یا این که سیاست های کلی شرکت های سهامی در کجا و توسط چه افرادی و با چه ساز و کاری تدوین می شود؟ هیات مدیره در شرکت های سهامی چگونه تشکیل شده و چه حدود وظایف و مسئولیت هایی دارند؟ و بی شمار سوال دیگری که برای اکثر افراد پیش می آید. آشنایی با ساختار سازمانی شرکت های سهامی و بررسی ساختار یک شرکت، بخش های تشکیل دهنده و وظایف هر بخش در شرکت های سهامی

ارکان شرکت های سهامی: در "شرکت های سهامی"، به بیان ساده، ساختار شرکت به سه بخش که تحت عنوان ارکان شرکت از آنها یاد می کنیم، تقسیم می شوند. مهمن ترین بخش که وظیفه تصمیم گیری بر عهده آن است، در قالب مجتمع عمومی و با حضور سهامداران تشکیل می شود. این بخش به اختصار رکن تصمیمی نام می گیرد. با تصمیمات مجتمع مربوطه، افرادی از سهامداران به عنوان مدیران شرکت انتخاب شده و رکن مدیریتی را تشکیل می دهند. همچنین برای نظارت بر وضعیت مدیریت شرکت و بررسی تراز مالی نیز رکن سومی به نام رکن نظارتی در نظر گرفته شده که شامل بازرسین اصلی و علی البطل می باشد که رکن نظارتی نام می گیرند. اکنون سه گانه شرکت ممکن است از لحاظ تقدم و تاخر شکل گیری تفاوت

هایی داشته باشد. امادر عین حال هریک از اجزای سازمان، کارکرد و نقش خود را در هماهنگی با سایر ارکان ایفا کرده و در نهایت عملکردشان در تعامل با یکدیگر موجب پویایی شرکت خواهد شد مجامع عمومی همان اجتماع صاحبان سهام است، که به عنوان مرجع تصمیم گیری در شرکت به شمار می آید. دو رکن دیگر شرکت مکلف به اجرای مصوبات رکن نخست هستند. به بیان دیگر ارکان مدیریتی و ناظر زیر مجموعه مجامع هستند صرف نظر از جایگاه متفاوت ارکان سه گانه، دارای تکالیف و مسئولیت های مجزا و متفاوتی هستند.

فعالیت گروهی در کلاسصفحه ۲۰

کلاس را به گروه های چهار نفره تقسیم کنید و هر گروه مسئول بررسی یکی از کسب و کارهای زیر شود (ممکن است به صورت هم زمان دو یا چند گروه یک کسب و کار را بررسی کنند که به نظر بهتر نیز است) آنچه در هر کسب و کار باید بررسی شود، این است:

- ۱- مزايا و معایب کسب و کار گروه خود را در صورتی که فردی، شرکتی، شراکتی، شرکتی و یا تعاونی بود، بررسی کنید.
- ۲- پس از بررسی همه جانبی کسب و کار خود بگویید که گروه شما به عنوان یک مشاور اقتصادی کدام یک از سازمان های تولید را برای این کسب و کار توصیه می کند؟ چرا؟

ایده کسب و کار شماره ۱

شما در یک شهر کوچک ساکنید. دست بر قضا وزارت راه و شهرسازی از کنار شهر شما یک اتوبان بسیار خوب تأسیس می کنند که پیش بینی می شود ترافیک سنگینی در آن ایجاد شود. در اطراف شهر شما هم هیچ روستا و آبادی و شهر دیگری نیست. این فکر به ذهنتان می رسد که با کسب اجازه از وزارت خانه، یک مجتمع تفریحی در کنار جاده تأسیس کنید (مالکیت زمین های اطراف جاده در اختیار چند تن از اهالی شهر شماست).

کسب و کار شخصی- در صورت وجود سرمایه کافی یا مشارکت صاحبان زمین در سود و زیان طبق قرارداد توافقی

ایده کسب و کار شماره ۲

شما در یک روستای بسیار خوش آب و هوای کوهستانی زندگی می کنید. بیشتر اهالی روستا گله های گوسفند دارند و به چوپانی مشغول اند. از طرفی مراتع اطراف روستای شما به خاطر شرایط اقلیمی بسیار مستعد کشت گیاهان دارویی است (و بسیاری از این گیاهان حتی به صورت خودرو در این منطقه سبز می شوند).

این ایده به ذهنتان می رسد که با هم سن و سالان خودتان به اهالی روستا اعلام کنید که مسئولیت صحرابردن همه گوسفندان را به عهده می گیرید و هر روز سه نفر از دوستانتان همه گوسفندان را به مرتع ببرند و بقیه نیز به تکثیر گیاهان دارویی پردازند. **کسب و کار شرکتی**

ایده کسب و کار شماره ۳

در منطقه شما هندوانه بسیاری کشت می شود؛ اما به دلیل نبودن جاده یا کمبود ماشین های یخچال دار و ... هر ساله این هندوانه ها، در مزارع از بین می روند. این ایده به ذهنتان می رسد که هندوانه ها را فراوری کنید تا مشکل نگهداری و انتقال آنها حل شود. تبدیل هندوانه به هندوانه خشک و یا تهیه کنستانتره (پودر) بهترین راه حل است. از طرفی نمی شود این کار را با هندوانه کرد، چون خشک کردن و پودر کردن میوه یک فرایند گرمایی است و هندوانه در دمای بالا از بین می رود. در اخبار می شوید که یک شرکت دانش بنیان شیرازی دستگاهی را ساخته که به جای گرما دادن، از طریق انجماد، میوه ها را خشک می کند. **تشکیل شرکت دانش بنیان**

ایده کسب و کار شماره ۴

شما و گروه دوستانتان به خاطر تلاش های درسی فراوانی که داشته اید، در بسیاری از موضوعات درسی سرآمد شده اید. این ایده به ذهنتان می رسد که یک شبکه تدریس خصوصی فعال در منطقه خود تأسیس کنید.

تاسیس موسسه غیر تجاری انتفاعی

برای تفکر و تمرین

صفحه ۲۲

۱- برای هر کدام از موارد زیر چه نوع کسب و کاری (شخصی، شرکتی، غیرانتفاعی و تعاونی) را پیشنهاد می دهید؟ مزايا یا معایب آن چیست؟

حافظت از دارایی های شخصی: **شخصی**

دریافت پاداش مستقیم تلاش ها: **شخصی**

الزامات گزارش دهی بیشتر: **شرکت**

عدم تقسیم سود با دیگری: **شخصی**

رفع مشکل تأمین سرمایه لازم برای شروع کسب و کار جدید: **شرکت**

راه اندازی آسان و آزادی عمل زیاد: **شخصی**

۲- برای هریک از موارد زیر چه نوع کسب و کار (سازمان تولید) را توصیه می کنید؟

شرکتی جدید می خواهد مجموعه فروشگاه زنجیره ای از مواد غذایی سالم راه اندازی کند: **شرکت**

یکی از دانش آموختگان آشپزی می خواهد رستوران های زنجیره ای افتتاح کند: **شخصی**

نویسنده ای تصمیم می گیرد ادامه آخرین کتاب پرفروش خود را بنویسد: **شخصی**

گروهی از دوستان تصمیم می گیرند کسب و کاری بدون عبور از فرایندهای قانونی طولانی آغاز کنند: **شرکت**

گروهی از کشاورزان می خواهند برای خرید کود، دانه و سایر مواد مرتبط به صورت عمده هزینه کنند و هزینه را در بین اعضا

تقسیم کنند: **تعاونی**

گروهی از مهندسان جوان تصمیم گرفته اند لوازم خانگی با کیفیت بالا تولید کنند: **شرکت**

۳- به نظر شما آقای محمدی (پدر امیرعلی و ستایش) سازمان تولید خود را باید بر چه مبنایی ترتیب بدهد تا از مشکلات فراوان مالی بیرون بیاید؟ آیا شما به او توصیه می کنید با شرایط موجود یک مؤسسه خیریه نیز برای

کارگرانش ایجاد کند؟ دلیل شما چیست؟